

№ 72-21. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1203-16#n13> (дата звернення: 17.03.2025).

2. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції : від 31.10.2003. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_c16#Text (дата звернення: 16.03.2025).

3. Необхідність та функції кодексів етичної поведінки : Посібники з належного врядування. Центр з розбудови доброчесності в оборонному секторі, 2019. 18 с. URL: https://www.nato.int/nato_static_fl2014/assets/pdf/2020/8/pdf/BB-GGG-8-ukr.pdf (дата звернення: 15.03.2025).

4. Recommendation № R (2000) 10 of the Committee of Ministers to Member states on codes of conduct for public officials. Adopted by the Committee of Ministers at its 106th Session on 11 May 2000. URL: <https://rm.coe.int/16805e2e52> (accessed: 17.03.2025).

Платонова Крістіна Дмитрівна

здобувачка ступеня вищої освіти бакалавр
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

Дзевелюк Марина Володимирівна

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри публічного управління та менеджменту
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

**ЗНАЧЕННЯ ІМІДЖУ КЕРІВНИКА В ОРГАНАХ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ
У КРИЗОВИХ СТАНАХ**

Політична стабільність, довіра громадян до влади та міжнародна підтримка значною мірою залежать від ефективного управління та іміджу керівників органів публічної влади. В умовах загроз національній безпеці, або ж кризових ситуацій світового масштабу, питання лідерства стає критично важливим, адже керівник держави чи уряду є не лише управлінцем, а й символом стійкості та єдності нації. Поняття «криза» у загальноприйнятому розумінні сприймається як гостра, нестабільна ситуація, що має негативні наслідки. Більш конкретно це поняття можна трактувати як «крайнє загострення протиріч у соціально-економічній системі, загроза її життєстійкості у зовнішньому середовищі» [2, с. 2].

Сучасні глобальні процеси, що визначають архітектуру міжнародних відносин, змушують держави шукати нові способи підвищення конкурентоспроможності. Одним із важливих ресурсів у цьому контексті є імідж. Імідж держави схильний до впливів зовнішнього середовища, тому важливо враховувати ці фактори при формуванні ефективної іміджевої стратегії [3, с. 29]. Очевидно, що дипломатичні зв'язки є базою,

організаційною передумовою реалізації більшості інших напрямів діяльності сучасної держави, пов'язаних із зовнішніми відносинами, і від якості й стійкості цих зв'язків у кінцевому підсумку залежить, наскільки успішним буде імідж цієї держави [1, с. 107].

Одним із видів кризових ситуацій для держави є введення режиму воєнного стану. Дослідник Р. Марченко зазначає, що «ключовими чинниками формування позитивного іміджу під час війни є оперативність прийняття рішень, прозорість дій та своєчасна інформаційна підтримка громадян» [4, с. 107]. Стабільність держави в умовах воєнного стану стає під загрозу [7, с. 88]. На нашу думку, за таких обставин імідж керівника органу публічної влади, особливо першої особи держави, відіграє вирішальну роль у забезпеченні стабільності, подоланні кризових явищ і підтримці громадян.

В. Сухая стверджує, що «якісне виконання посадових обов'язків державним службовцем, етичність та культура поведінки в умовах кризи є основою для формування іміджу державного службовця» [6, с. 174]. Виходячи з цього, на перший план у складі іміджу керівника органу публічної влади виходять такі складові: *сильна продержавницька позиція керівника*, що сприяє підтримці морального духу населення та забезпечує швидке й ефективне ухвалення рішень; *здатність мобілізувати суспільство*, оскільки в умовах війни консолідація населення та державних інституцій є вирішальною для збереження незалежності й територіальної цілісності країни; *ефективна комунікація із суспільством*, адже від прозорості, оперативності та правдивості інформації залежить здатність громадян правильно реагувати на загрози; *міжнародна роль керівника*, що включає чітке дипломатичне позиціонування держави, ведення переговорів і налагодження міжнародних відносин задля залучення допомоги; *особистий приклад керівника*, його активна участь у процесах захисту країни, що зміцнює довіру громадян і мотивує їх до активної громадянської позиції.

Таким чином, на нашу думку, у період воєнного стану керівник органу публічної влади повинен виконувати не лише управлінські функції, а й бути символом стійкості, що сприяє згуртованості суспільства. Його компетентність, рішучість та вміння діяти в кризових умовах визначають рівень довіри громадян до влади. Чітке та відкрите інформування населення сприяє збереженню спокою та мобілізації ресурсів для подолання викликів. Варто зазначити, що в сучасних умовах на факультеті права, публічного управління та менеджменті ВДПУ імені Михайла Коцюбинського з цією метою було проведено обговорення викликів у формуванні позитивного іміджу громади та регіону як важливої складової їх інвестиційної привабливості. Тож експерти дійшли висновку, що підготовка спеціалістів у сфері комунікацій, управління репутацією та кризових комунікацій – це інвестиція у стабільність бізнесу та регіону [5].

Для всебічного розгляду теми важливо звернути увагу на значення іміджу керівника органів публічної влади в умовах надзвичайного стану. У демократичних країнах (США, Велика Британія, Німеччина) громадяни очікують від лідерів прозорості, компетентності та здатності ухвалювати

обґрунтовані рішення. Довіра до політичного керівництва впливає на ефективність державних заходів, особливо під час криз.

Прикладом ефективного кризового лідерства є Ангела Меркель, яка під час пандемії COVID-19 зберегла високий рівень довіри населення. Фактори, що цьому сприяли: *прозорість та чесність у комунікації*, адже Меркель відкрито говорила про небезпеку вірусу та необхідність жорстких обмежень, не применшуючи загрози; *науковий підхід* – канцлерка активно залучала експертів, а її рішення базувалися на рекомендаціях медиків; *спокійний стиль комунікації* – її промови були логічними, зрозумілими та базувалися на фактах без популізму. Ангела Меркель довела, що довіра до лідера формується через відкритість, науковий підхід та раціональну комунікацію. У кризових ситуаціях громадяни підтримують владу, якщо вона діє компетентно та чесно.

Таким чином, імідж керівника органу публічної влади в кризових ситуаціях є важливим фактором стабільності та підтримки суспільства. Керівник має бути не лише управлінцем, а й символом надійності й стійкості, що сприяє згуртованості громадян у подоланні кризових ситуацій. Прозорість, ефективна комунікація та міжнародна дипломатична діяльність є ключовими факторами успішного управління в умовах кризових викликів.

Список використаної літератури

1. Дзевелюк М.В. Традиції та новації в розвитку функцій сучасної держави: дис. канд. юрид наук : 12.00.01. НУ «ОЮА». Одеса, 2017. 209 с.
2. Котис Н. В. Інформаційно-комунікаційний супровід антикризового управління. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*. 2024. №10. С. 2–16.
3. Мармаза О. Теорія професійного іміджу: особливості, іміджотворчі елементи, іміджмейкінг. *Джерело педагогічних інновацій. Професійний розвиток педагога: нові вимоги та нові рішення*. 2024. Вип. № 1 (45). С. 27–32.
4. Марченко Р. В. Вплив ключових чинників на формування іміджу та ділової репутації державної установи у контексті воєнного стану. *Сталий розвиток економіки: тренди та перспективи*: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю 15 жовтня 2024 р. Кафедра економіки УНУС. Умань. 2024. 313 с. С. 106–108.
5. На Вінниччині відбувся захід «Формування ділового іміджу підприємця, організації, громади та регіону». Вінницька обласна військова адміністрація: веб-сайт: [URL:https://www.vin.gov.ua/news/ostanni-novyny/69085-na-vinnychchyni-vidbuvsia-zakhid-formuvannia-dilovoho-imidzhu-pidpriyemtsia-orhanizatsii-hromady-ta-rehionu](https://www.vin.gov.ua/news/ostanni-novyny/69085-na-vinnychchyni-vidbuvsia-zakhid-formuvannia-dilovoho-imidzhu-pidpriyemtsia-orhanizatsii-hromady-ta-rehionu) (дата звернення 13.03.2025).
6. Сухая В. Ю. Формування позитивного іміджу державного службовця в умовах військового стану. *Інтеграція науки та практики управління в умовах соціокультурних трансформацій*: зб. матеріалів міжнар. наук.-практич. конф. 25 травня 2023 року. Полтава: ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2023. 433 с. С. 171–174.

7. Цебенко С. Обмеження конституційних прав і свобод під час воєнного стану. *Незалежність України: права людини та національна безпека*: збірник матеріалів Третьої міжнародної науково-практичної конференції 28 квітня 2023 року. Київ : КНТ, 2023. С. 88–90.

Поворознюк Сергій Петрович
здобувач наукового ступеня доктор філософії
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського

ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ КОМПЛАЄНС-МЕНЕДЖМЕНТУ В ДЕРЖАВНОМУ УПРАВЛІННІ СОЦІАЛЬНИМ ПІДПРИЄМНИЦТВОМ

Глобалізаційна та інтеграційна направленість бізнесових структур вітчизняного підприємництва до світової економіки потребують від держави запровадження у їх діяльність сучасних інструментів комплаєнсу, що здатні забезпечити мінімізацію правових, економічних і репутаційних ризиків та встановити стійкі ділові відносини як в середині країни, так і на міжнародному рівні [1]. Це є одним із пріоритетних аспектів ефективної діяльності українських підприємств різних галузей та зростання їх конкурентоспроможності в умовах ринкової економіки. Відповідні трансформації формуються на основі високотехнологічного виробництва, дотримання цілей сталого розвитку та створення розгалуженої інфраструктури для функціонування релевантного інформаційного простору [3]. На основі сучасних інформаційних систем і технологій здійснюється забезпечення швидкої і прозорої взаємодії між суспільством та урядами, що дозволяє підвищити ефективність державного управління [2], зокрема у сфері соціального підприємництва. У сфері державного управління соціальним підприємництвом комплаєнс відіграє ключову роль у запобіганні корупційним ризикам, підвищенні рівня довіри до таких видів підприємств та створенні умов для їхнього сталого розвитку.

Саме тому сучасні тенденції розвитку соціального підприємництва вимагають створення ефективної системи управління ризиками та відповідності правовим і етичним стандартам. Під комплаєнсом потрібно розуміти процеси управління та контролю на підприємстві, який виявляє, попереджає та усуває прояви і наслідки корупційних дій, ризики порушення вимог чинного законодавства, правил, стандартів та рекомендацій органів державного контролю. Комплаєнс-менеджмент стає невід'ємною складовою державного регулювання, оскільки дозволяє забезпечити законність, прозорість та стійкість діяльності соціальних підприємств, які є важливим елементом економічної та соціальної політики, спрямованої на вирішення суспільно значущих проблем.

Проте, відсутність ефективних механізмів державного регулювання та контролю створює суттєві ризики щодо прозорості діяльності соціальних